

Pedagogická komunikace

Zpětná vazba
Nenásilná komunikace

Zpětná vazba

- ▶ Nezastupitelná úloha v sociální komunikaci
- ▶ V pedagogickém procesu ji chápeme jako korekční informaci
- ▶ Jedná se o informaci pro žáka, díky které se dozvídá, jak probíhá proces jeho učení (Mareš a Křivohlavý, 1995)

Funkce zpětné vazby

- ▶ **regulativní** (umožňuje usměrňovat žákovu činnost)
- ▶ **sociální** (utvářejí se vztahy mezi učitelem a žáky)
- ▶ **poznávací** (vede žáka k poznání učitele, učiva i sama sebe)
- ▶ **rozvojovou** (žák se učí zpětnou vazbu využívat k vlastnímu rozvoji, tj. sebevzdělávání a sebevýchově)

Poskytování zpětné vazby

- ▶ Zpětná vazba by měla žákovi pomoci, nikoliv ho zastrašit nebo odradit od další činnosti
- ▶ Nutné vyhnout se jakékoliv ironii, nadřazenosti či zesměšňování
- ▶ Učitel může žákovi poskytnout zpětnou vazbu nejen verbálně formou předávání určitých hodnotících zpráv, ale také nonverbálně

Typologie reakcí na správnou odpověď

- ▶ 1. **Akceptace:** jedná se o stručné předání potvrzení správnosti odpovědi (Ano..., Hm..., Dobře... atp.).
- ▶ 2. **Echo:** učitel/ka zároveň s akceptací zopakuje správnou odpověď ať doslovně, či ji parafrázuje.
- ▶ 3. **Elaborace:** učitel/ka zároveň s akceptací správnou odpověď rozvine o další informace.
- ▶ 4. **Pochvala:** učitel/ka správnou odpověď žáka/yně vyzdvihne, ocení.

Typologie reakcí na chybu

- ▶ 1. **Detekce:** učitel/ka oznámí žákovi/yni, že udělal chybu, nic víc (Ne.).
- ▶ 2. **Identifikace:** učitel/ka doplňuje reakci o místo určení chyby.
- ▶ 3. **Interpretace:** učitel/ka doplňuje reakci o příčinu chyby, pomáhá nalézt správnou odpověď.
- ▶ 4. **Korekce:** učitel/ka oznámí správnou odpověď

Jak hodnotit

- ▶ Vybrat zásadní kritéria hodnocení na která se budete soustředit
- ▶ Využívat ve větší míře pozitivní zpětnou vazbu, ale vyvarovat se vynechávání // ignoraci chyb
- ▶ S chybou pracovat a diskutovat o ní
- ▶ V případě nutnosti hodnotit pozitivně verbálně / neverbálně přímo, negativně formou lístečků nepřímo
- ▶ Z hlediska struktury – pozitivní – negativní – pozitivní

- ▶ Co si představujete pod pojmem „nenásilná komunikace“?
- ▶ Využijeme opět aplikaci Mentimeter
- ▶ Klikněte na www.menti.com a zadejte kód 3390 690

Nenásilná komunikace

- ▶ Nenásilná komunikace (Nonviolent communication, NVC) je metoda komunikace směřující k vytváření porozumění mezi lidmi a k hledání řešení, která fungují pro všechny.
- ▶ Postupy nenásilné komunikace vyvinul Marshall Rosenberg :
„Vše, co bylo integrováno do nenásilné komunikace, jsou poznatky o jazyku, komunikaci, vědomí a použití síly, známé mnoho století. Umožňují udržet si empatické naladění k ostatním i k sobě i v náročných situacích.“

Základ a forma nenásilné komunikace

- ▶ Základ nenásilné komunikace spočívá ve specifickém zaměření pozornosti a přístupu k mezilidským interakcím i k sobě samému. Vychází z vědomí vzájemné provázanosti a předpokladu, že všichni sdílíme stejné potřeby, přestože se často lišíme ve způsobech, kterými se je snažíme naplnit.

Základ a forma nenásilné komunikace

- ▶ Díky tréninku nenásilné komunikace dokážeme lépe porozumět sami sobě i lidem kolem nás a zaujímat postoje, které zohledňují potřeby všech zúčastněných.

Základ a forma nenásilné komunikace

- ▶ Nenásilná komunikace nabízí specifické tréninkové formy a způsoby, jak zaměřovat v komunikaci pozornost, co říkat a dělat. Opakováním forem cvičíme verbální flexibilitu, rozšiřujeme svoji paletu možných reakcí na podněty a zlepšujeme svoji všímavost

Tři pilíře nenásilné komunikace

- ▶ **Kontakt se sebou samým:** zaměření pozornosti na vlastní pocity a potřeby a kultivování vnitřní svobody v nakládání s nimi.
- ▶ **Upřímné sebevyjádření:** vyjádření všeho podstatného takovým způsobem, který budou ostatní lidé schopni slyšet a pochopit.
- ▶ **Empatie:** vytváření prostoru pro prožívání druhého člověka tak, aby se cítil slyšen, pochopen a brán vážně.

Co je nenásilná komunikace?

- ▶ <https://youtu.be/wXI511DBJnY>
- ▶ Robert Krzisnik

Jak na to – pracujeme s nenásilnou komunikací ve škole?

- ▶ Existují obecně dvě formy jak nenásilnou komunikaci využít
  - jedinec (pedagog) sám je součástí skupiny, která pilíře nenásilné komunikace uplatňuje (sám se jimi řídí, využívá já)
  - jedinec (pedagog) není součástí skupiny, do skupiny vstupuje a funguje v ní jako mediátor
- ▶ S oběma případy se můžeme poměrně často setkat v rámci práce učitele ve třídě

Nenásilná komunikace prakticky

- ▶ Utvořte trojice, v rámci nich si postupně vyzkoušejte obě formy nenásilné komunikace
- ▶ Každý má svou roli – učitel, žák, žák (v prvním případě) nebo mediátor, žák (učitel), žák (ve druhém případě)
- ▶ Zabývejte se nepříjemnou situací (kázeň, prospěch, problémy), kterou chcete řešit
- ▶ Ten z Vás který využívá metody nenásilné komunikace by měl situaci řídit a řešit
- ▶ Role postupně prostřídejte (cca 3 minuty na roli)
- ▶ Na aktivitu máte max. 18 minut